

No 40.

Virmdeenâ 3. Oktöber

1866.

Geekfchsemmes finnas.

No Nibgas, 29tâ Septbr. Nahfchâ fest-deenâ, 1mâ Oktöber, Bikkereefu draudse fwichtischoht tohs svehtkus, kad simts gaddi palikuschi, kamehr winnu bañiza eesvehtita.

— Kà rahdahs, tad taggad schehligs Deewa muhsu pilssehtu gribb atswabbinahnt no fohtera-fhrgas. Jo lai gan winnâ peeldeenâ wehl 5 eesirga un 7 nomirra, tad tomehr pa wiffahm zittahm deenahm lihds 29tu Septbr. tikkai 1 wehl eesirdsis, 1 nomiris, 5 atwesselovuschees un 6 wehl palikuschi ahr-steschana. Pawissam eesirguschi 219.

No Tehrpatas' rafsta, ka arri tur pilssehtneeki jau fenn eedohmajuschees sawu pilssehtu 'ar gahsi apgaismohit un us to eezhluschi ihpaschu kommissjoni, kas lai rauga padohmu, us lahdus wihsî winni warretu pee schahda labbuma kluht. Schi kommissjone finaojuje, ka warreschoht gan to isdarriht un pilssehtas waldischana sohlijuse us pilssehtas maksu gahses fabriki lift buhweht. Ka walsts waldischana schai nodohmai nebuhs pretti, to jau weegli warr saprast un tad jau warr zerreht, ka Tehrpata-neezi ihsa laika pee gahses gaifmas tifs.

No Kronstâtes. Kad kohlera-fhrga Kronstattâ sahka plohsitees, tad mahzitajs Bosse Lutheriske kas basnizas-namma eeruhmeja istabu, kur nabbagus zilwekus paehdinahnt ar weffeligu filtu harribu. Viah-zitaja padohms isdewahs labbi, ka pa 56 deenahm 1000 porzionus weffeligas barribas warreja isdallihnt nabbageem kautineem no daschadahm tizzibahm. Lai gan schis kristigas mihestibas awots, no ka schahs dahwanas nahl, naw tik baggats, un tikkai jaur pas-neegtehm dahwanahm isdarrams, tomehr mahzitajs

Bosse zerre, ka ir pehz sehrga-laika warreschoht scho mihestibas darbu strahdaht.

No Pehterburas. Dahnu krohna-prinzis, kas sawu mahsu prinzeffi Dagmaru us Pehterburgu atwaddijis, treschdeen tâ 21mâ September atkal us Kopenhageni atpakkat aiseisojis. No Zarskoi-Selas lihds Pehterburgu to pawaddija augstais Kungs un Keisers un Leelfirsts Krohna-mantineeks, ka arri Leelfirsts Vladimirs Aleksandrowitsch pawaddija lihds Kronstatti.

— Pee teesas-arrestantu pulkeem lihds schim ta bija, ka weenu treschu daktu no tahs darba-algas, ko tee strahdadami pelnija, bruhkeja pee ta, teem lab-baku usturru sagahdaht un pabalstiht tohs atlaistus arrestantus. Schogadd' 29tâ Juli Keisers apslipranojis walsts padohmneefu nospreedumu, pehz furra us preekschu lahdus teesu no tahs peeminnetas tresch-dallas — tomehr ne wairak ka to pussi — dohs rohka pascheem teem arrestanteem, kas tschakli pee sawa darba un arri zittadi gohdigi isturahs. To darrihs par mehginaschanu, woi us tahdu wihsî newarrehs schahdus famaitatus zilwekus us labbaku zeltu waddiht.

Wehl no Pehterburgas. Kreewu awise "Invalid" pasluddina augstakahs kriminal-teesas nospreedumu pahr 34 dumpineku beedreem. Weens no teem, buhdams dsimts gohda-birgeris Ischulin tilfchoht farratawas pakahrts.

No Odessas. Lai nafti no 8ta us 9tu September dselsu-zellâ nelaime notikkuse. Pultsten puss 5 no rihta, 48 werstes no Odessas, lahdus manturinda ussprechuse zittai rindai, kas ar prezehm un reisneekem paprecks braukuse. Nelaime notikkuse

zaur to, fa ta mantu-rinda no statfiona oisbraukuse agrak, ne fa tai waijadseja braukt. Pee schahs nelaimigas sadurschanahs 51 reisneeki tilka sadraggati un 14 pawissam nosisti. No rindas waddoneem 3 konduktehri tilka sadraggati. Skairakas sinnas pahr scho nelaimi dabbuhhs pehz ismekleschanas, jo waldischana pawehlejuse to zeeschi ismekleht. Nalts bise dilti tumsha un miglaina.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzsemmes. Pruhschu leelais ministeris Bismarks jau fenn wahjschs, tapehz irr apmetees muischu us semmehm, kur meers un jaufs laiks azzihm redseht to spirdsinajoht. Winna wahjiba effoht tahda, fo ar leelee darbeem un raisefchanahm few peewilzis un tadeht dolteri tam fazijuschi, fa winnam zittu sahlu newaijagoht, fa tik meera ween. Bet nefad newarrejis meeru mest. Paschos tais leelos uswarrefchanas-fwehltos winsch, kaut wahjschs, newarrejis nozeestees, pulka negahjis; tadeht sehdees sirgam muggurâ un dewees lehnina pawaddonu pulka eelschâ, kur winnam weeta. To isdarrijis, steidsees atkal mahjâ pee meera. Taggad paschi winna enaidneeki sahl atsift, fa winsch ar sawu padohmu Pruhschu semmei leelu gohdu un sawu sagahdajis; tee opbrihno winna pastahwibun un nolohkamu prahru pee tahda darba, fo preefschlaikä gudri aprehkinajis. Paschi tee, las zaur winna padohmu pohestu ween Pruhschu semmei papreefch flud-dinaja, taggad well zittadu meldiju un falka, fa schis weenigs wihrs tahdu leelu labbu isdarrijis, par fo pehzak wissa Wahzsemme warreschoht tam pa-teiktees un t. pr. — Hannoveres lehninsch gan wehl pehdeju padohmu sanhmis kohpâ un pee zitteem Eiropas waldineekeem schehlojees, fa Pruhschu lehninsch netaisnâ wihsé semmi winnam atnemmoht un peeletekoht sawai walstei klah; bet tas wiss nelo newarroht libdseht, fa agrak naw apdohmajis, las tam pee sawa meera waijaga. Us Pruhschu lehnina pawehleschanu 6ta Oktober (23. Septbr.) tas te eezelts general-gubernators starp pulst. 11 un 12 ar pulf-steneem swannoht un leelgabbaleem schaujohht Hannoverescheem pafluddinajis, fa no tahs deenas un stundas winna walsts paleekoht ar Pruhschu-walsti saweenota. — Wezzais lehninsch redsedams, fa wairs nelo newarreschoht isdarricht pretti runnadsams, wif-seem krohna ammatneekeem un pawalstneekeem at-laidis to ustizzibas-fwehrestib, fo tee sawâ laikâ win-nam fa semmes-waldineekam svehrejuschi. — Ur Salschu lehninu Pruhschu wehl nela naw gallâ. Las wehl usturrahs Ehfreiku walste un winna larra-pulli arr. Pruhschu tohs agrak' nelaisch paschu semmê eelschâ, samehr lehninsch usnemsees dar-richt, fa Pruhschu no winna pagehr tai jaunai walstu-beedribai par labbu. Pawalstneeki jo deenas jo skannaki furen pretti lehninu, fa zaur winna nolohkamu prahru un prettiturrefchanohs winneem til ilgi ja-neffoht tahs leekas nastas, Pruhschu leelu karra-

spehku sawâ semmê usturroht un fa teem jaredsoht tas launs, fa winna paschu brahki fa isdfishti fwe-fchâ semmê un fa behgki apkahrt maledotees. Ilgi schee to wairs newarroht panest. Naw brihnum, fa pawalstneeki us reis fazetahs un pawissam padohdahs Pruhscchein un us tahdu wihsâ sawu lehninu wairs nemas nelaisch eelschâ sawâ semmê. — Frankfurte pee Main-uppes arr', fa sinnam, nu peederr pee Pruhschu walsts un tur arr' effoht lauschuklasses, lam schi maina nemas nepatihk. Libds schim Frankfurte bij brihwa pilsfehta preefch sewis un te sehdeja patte Wahz walstu-beedribas augstaka rahte, zaur fo te arween notifka augstu fungu sapulzeschanas un pilsfehtai eenahlschana zaur to bij leela. Bet taggad neween wissa ta leela pelna teem atkriht, bet arri wissadu fahrtu laudihm jadohd refruschi, jeb ihsaki falkoht, latram sawi saldatu-gaddi jadeen — un tas daudseem nemas negribb patift. Tomehr, neko darriht, japaleek meerâ, jo pasaule nelaishva eetaischana naw muhsham pastahwiga.

Pahr to ismekleschanu, woi seemeka Schleswiga buhs atpafkal laischama pee Dahau walsts, woi ne-buhs wis, laudis dilti nemeerigi. Dahni pahrleku padohdotees sawai zerribai, fa tilfchoht atkal ar saweem miheem brahleem saweenoti un Wahzeeschi, kas tai widdâ dsihwojoh, pahr to dilti noskumstoht. Libds schim wissi tihri nemeerigi kohpâ dsihwojuschi, bet nu effoht — samehr tahda sinnas isdaudsinata — fa traffi ar rihsdianahm, spijonofschana un us-dohschana un weeni prett ohtreem, fa leelee enaid-neeki. Wahzeeschi taggad pagehroht, lai wissa Schleswiga kohpâ teek ispraffita, woi tee meerâ, kad weenu daffu no winna semmes atschkirk nobst. Ja ta dar-rischoht, tad jau sinnams, fa no atschkirkchanas ne fo newarreschoht dohmaht.

No Berlines raksta, fa pa tahm deenahm, kad larra-wihri te pahnahkoht sawus uswarrefchanas-fwehltus swinnejuschi, Berlinê lohti dauds fweeschu weesu sanahluschi no massu masslahm. Effoht tais deenâs te bijuschi 150,000 fwechineeki! Tis dauds zitta laikâ wehl ne-effoht Berlinê bijuschi weesi; bijuschi no wissadahm Eiropas tautahm un kahdi 200 Amerikaneeschi. Sinnams, fa schee wissi jau newarreschoht dabbuht mahjas-weetu tahdu, fa grib-beja un fa gan peenahlahs. Pahrpilditos weesu-nammös zitteem pa naakti waijadsejis gulleht fehsta wahgôs un meerâ buht, kad tik dabbuja weetinu, kur sawu galwu nolst. — Kohlera-fehrga Berlinê jau stipri fahkoht atlaistees un laikam drihs heigschetees. Libds 29tu (17) September ar to fehrgu eesirguschi 7555; libds 30tu Septbr. 11 slah eesirguschi, no kurreem 6 mirruschi, fa, fa pawissam 7566 eesirguschi. No scha pulka isahrsteti 1887, mirruschi 4781 un wehl ahrsteschanâ palikkuschi 898. Urri daschâs zittas ahrsemmes pilsfehtas un ihpaschi Londonê, schinni waffara kohlera-fehrga breefmihi plohsijusehs un dauds uppurus panehmuse.

No Belgeeschn walts, Wahzemmē. Antwerpenes pilsschta bijis leels ugguns-grehks, kas 14 deenas no weetas plohsijees un tad til ar leelu drohschibu ween strahdadami un puhledamees spehjuschi to sawaldisht. Kahdā wezzā magasihna bij sakrauts leels frähjums kohlwillas, willas, kannepu, rihsu un petroleum-eljas wahtes. Tē nu kahdā rihā pulksten 6 zaur kahda usrauga neapdohmibū ugguns peetifka pee petroleum-eljes, no fa eljes-wahtes ar leelu trohfsni plihsa. Wainigais pats tuhlin tē sawu gallu atradda. Elje degdama ispluhda pa wissu sehtasruhmi, tā, fa dsehsejeem bij jahajpahs atpakkat, — tiffo-dabbujuschi aissabst pagraba luhkus, fur arri dauds eljes-wahtes bij eefschā. Patte magasihne taggad bij fā ugguni eetikta un leesmas schahwahs tschetteru nammu augstumā. Nemas newarreja dohmaht to ehku glahbt, tadeht til darbojahs zittas tuwakas ehkas aissargah! bet ir tas nelihdsejis, jo ap pulst. 10 atkal chtra ehka aissdeggusehs, sur tahdas paschas prezzes bijuschas sakrautas eefschā, fā pirmejā. Lihds pussdeenu gaiss bij gluschi rahms, bet pulksten 12tōs breesmigs trohfsnis fazehlahs, jo pirma magasihne sagahsahs un fadausija zittas tur apfahrt buhdamas masakas ehkas; ne ilgi pehz tam arri ta ohtra magasihna sagahsahs un ugguns nu pee semmes ween degga. Bet nu arri bij karstums neiszesschams un warreja jau dohmaht, fa ugguns arri pagraba tifchoht eefschā, fur 3000 wahtes petroleum-eljes bij sakrautas; tadeht dsehseju-saldateem sihme tifka dohta, lai atkahpjahs nohst, jo darriht neko newarreja. Tiffo tee bij atkahpuschees, tad breesmigs trohfsnis norihbeja, duhmi fā padebbees zehlahs us augschu un degdama elje tezzeja pa eelu. Pehz pussdeenas fazehlahs stiprs wehjischs ar leetu un pehrkonu, un wehjisch nu leesmas djinna us zittahm mahjahm wiesu, fo nemaj newarreja kaweht. Ugguns wehl aissnehma zittas ar prezehm pilditas magasihnas un darrija slahdi bes galla leelu. Eedsibhota fā no tuwejahm mahjahm, kas paschi negahja ahrā, tifka ar polizejas spehku isdsichti un tee mas fo paspehja glahbt. Breesmigt bij redseht, fā kautini us wissadu wihsj wehl publejahs sawu labbumu glahbt un us eelahm bij leels trohfsnis us fajufschana starp brauzejeem un fahjineekeem. Elje zaur semmi speedusehs arri nahburgu pagrabōs eefschā un teem waijadsejis weenadi to pumpeht ahrā; arri alkās uhdens zaur to tizzis samaitahs un petroleum twaiks smirdejis pa wissu pilsschlu, fa gruhti bijis dwaschu wilst. — War gan dohmaht, fa zaur scho ugguns-grehku atkal dauds gilwelki nabhadisba un trubkumā frittuschi.

No Italiā. Starp Italiu un Ehstreikeem nu meers noderrechts un parafsihts 21mā Septbr. (3 Oktbr.). Venetiā taudis gawile un ilgodamees gaida us to deenu, fā Ehstreikeeschu warra tē pawissam beigschotces un tad lehniasch Wiktors Emanuels atnahks, fo taisahs fanemt ar leelu gohdu.

Garibaldis sawus pulkus atlaidis, pats bijis Florenzē, fur tam peenahkams gohds parahdihts. Tē winsch us taudihm runnu turredams tejis, fa Italia nu effoht tahda walts, kam 25 millioni eedishwotaju, zaur fo ta neweenai zittai tautai wairs neffoht pakat un neffoht tai no nekahdas zittas wairs jabibstahs. Jaunekleem to padohmu dewa, lai mahzotees labbi ar farra-brunnahm strahdah, fa Italiai arween paleekoht labs farra-wihru gohds. — Tohs no sawa pulka, kas tihloja pehz gohda-medaleem, fa bijuschi farra, winsch israhja un teiza, fa pateesiga tehwo-semmes mihiotaja ihstaits gohds effoht tas, fā winsch apsinotees to darrijis, kas tam peenahzees darriht. — Waldischana tomehr arri winna pulkeem to ispelnitu apgohdaschanu neutrauschoht wis. — No tejenes Garibaldis ar leelu gohdu no taudihm pawaddihts atkal dewahs us mahjahm us sawu Kapreras fallu.

Pahr to dumpi, kas nefenn bij fazehlees Siziliā sollā, Palermo pilsschta, taggad dauds runna un stahsta. Taggadeja ismekleschana parahdoht, fa tas dumpis jau fenn bijis nodohmahts un fa tas effoht wezza Neapeles lehnina draugu padohms un darf. Dumpja perrellis bijuschi tee flohsteri, fur wissart rihki us to jau bijuschi sagahdati un paschi muhki un nonnas ar farra-eerohtscheem strahdajuschi lehnina farra-wihrem pretti un schee nekā newarrejuschi tif lehti tohs sawangoht tapehz, fa tee arween slehpuschees sawōs gangōs un welwēs, kas pa semmes appalschu eetaifiti no weena flohstera lihds ohram. Farra-wihru kahdi 400 effoht frittuschi, bet dumpineeku dauds wairak. Tee, fā wairs newarrejuschi isbehgt, dauds nomettuschi sawus eerohtschus flohsterōs, pahrgehrbuschees un tuhlin isdewuschees par lehnina warras aissahwetajeem, kleegdam: „Lai dīshwo lehniasch Wiktors Emanuels!“ Leels pulks tomehr tizzis fanemts zeet un starp teem atrohdotees dauds preesteri, nuhki un arri zitti no augsteem wihrem. Englandeeschi pahr scho dumpi raksta tā: „Lai gan Italiai tee taudis dumpja wainu dohd preestereem un brihwawalstneekeem (Mazzina draugeem), fa tee to isdarrijuschi, tomehr neweenam nenahf prahfā eedohmatees, fa schi rasbhaineeku heedriba no Wihnes, no Ehstreikeescham pakuhdita un ar wianu palihdsibu gaismā nahfuje. Wehs jau finnam, fa Italiā waldischana, dohmadama us ilgu farru, gribbeja rihditajus suhtiht us Ehstreiku waltes rihtapussi, lai tur prett waldischana dumpi farihdoht un ja ministeris Lamarmora ween nebhu us to sawejees, jeb ja tas farschs buhtu garraks bijis, tad gan dsirdetum, fa Ehstreikos buhtu iszehlees dauds nilnaks dumpis, ne fā taggad Palermo pilsschta, fur tas jau effoht apslahpehts. Woi tad nu lahds brihnumis, fa Ehstreikeeschi arr' tāpat eedohmajuschees, sawam eenaidneekam par spihti fahdu slahdi dorriht? Rā Ungārs, Kroaziā un Turkussemmes dallās taudis prett waldischana nemeerigi bij, tāpat arri Deenwid-

dus Italiā, ihpaschi Siziliā, leela datta eedsihwotaju nemeeriga, kas dohma, ka tai leelas nodohschanas uskrautas. Nu, no s̄cha nemeera Ebstreiki zerreja sew lo labbu un lihds ar Bahwestu un wezzu Neapeles lehniku kohpā raudsija to leetā likt, — bet — nokawejabs pa wehlu. — Warr jau gan tā teesa buht. Dohma arr', ka dauds offizeeri no Ebstreikeem braukuschi us Rohmu pee Bahwesta pulleem deenecht, bet tur ne-effoht wis aishahuschi, laikam tee Siziliā eelihuschi un to nemeera ugguni kurri-najuschi. — Sinnams, ka Palermas pilssehta dees-gan leela s̄kahde effoht padarrita un daschas mahjas un pillis nöpohstitas, bet fur tad wehl tahs zil-welu dsibwibas, kas pohtā gahjuschas! Sakertee dumpineeli taggad teekoht pehz karra-teefas likkumeem ar nahwi sohditi. — Kas ta leelsaka waina pee wissa ta bijuse, ta effoht tā tumfiba, kurrā tee laudis nogrimmuschi, un tadeht no satra tauna wehja leekahs schaubitees.

No Franzijas. No turrenes schinni neddelā nefahdas wehrā leekamas finnas now nahkuschas; tik to stadtka ka keisers Napoleons effoht gauschi slims. — Meksikas keisereene Scharlotte wehl tēpat effoht Eiropā un schim brihscham slimma; teiz arri, ka effoht prakta-wahjibā eesirguse. Pahr paschu Meksiku arween daudzina tāhdas paschas finnas, ka keisera Massimiliana waldischana us gallu ejoh. Un kā tad arr' warr zittadi būbt, tur laudis tik neustizzami un pahrgalwigi kā tē? Kolima pilssehtas waldischana suhtija 10,000 piasterus naudas us Manzanillo pilssehtu, kur to waijadseja eelikl fuggi un tāhlak west. Naudai par fargeem bij lihds labs pulks keisera saldatu. Tiffo kahdas juhdzes aiss Kolimas bij aishahjuschi, saldati wirsneku nositta, to naudu sawā starpā isdallija un paschi tad isklihda us wissahm pufchim. — Franzuschi zeeshi ween fataisotees no turrenes nahkt prohjam. — Nesenn keisers Massimilians saweem pawalstnekeem teizis, ka winsch neefchoht wis no Meksikas prohjam. Nedjesim!

No Turku-semmes. Lai gan Turki finnas laisch, ka winneem itt labbi isdohdotees Greekus Kandias-fallā uswarreht, tad tomehr lihds schim ne-weens negribb tizecht, ka tas teesa; pehz zittahm sin-nahm, kas nahk no Greeku pusses, tā israhda, ka Turki Kandias-fallu laikam paspehlehs. Tē lassita-jeem zelšim preefschā tāhs finnas wiffas, pehz tāhs kahrtas kā winnas nahkuschas: No Vi h n e s 22. Septbr. raksta: No Korfu-sallas tē finnas nahkuschas, ka 22. Septbr. Kandias-fallā Turku un Egipteeschu karra-spehks, kohpā 20,000 wihi, usmahlusches Greeku lehgerim no Malakfas lihds Keruminu, bet Greeki tohs aisdinuuschi atpalkat. Ohtrā deena kauschanahs atkal eesahzees, kad Greekeem bij 2000 wihi peenahluschi klaht un s̄chee nu Turkus atkal tā salahwuschi, ka 3000 no teem sawangojuschi. Turku un Egipteeschu spehks atlikums aismuzzis us Turkus luggeem, kas pa Malakfas juhā stahweja.

Pa tam atkal 8000 Egipteeschi un 7 Turku battal-joni Turkeem peenahluschi klaht. — Kandieschi sinnu laiduschi wisseem Greekeem, tohs usaizinadami us farru prett Turkeem. No Konstantinopeles 20tā Septbr. raksta: Dumpineeli Kandias-fallā beids-majā kaufchanā effoht sawus angstaohs waddonus saudejuschi. Bittōs aprinkōs irr meers. 24. Sept. Leelaka datta Turku ministeru gribb, ka ar Greeku-semmi buhs palist eenaidā un fuhltito ministeri no turrenes fault mahjā; tikkai leelwesirs un Ali Pa-scha negribb. Bihestahs, ka Teffalias un Epiras ap-rinki arr' nesazekahs Turkeem pretti. Kandia nemeers arween wehl aug leelumā. — Wissuleelaka kaufchanahs Kandias-fallā irr gaidama. 3000 karra-wihi no Warnas ar luggeem tils westi us Tessa-liu. 25tā Septbr. Turku waldischana taggad gribb fanemt wissus spehkus kohpā un to nemeera Kandias-fallā sawaldiht; zerre ka lihds puss Oktobera mehnescha to isdarrischoht. — Parishes finnas stahsta, ka Kandieschi gahjuschi pee Franzijas konsula Kaneas pilssehta pehz padohma un konsulis teem atbildejis, ka lai winni wis nepalaujotees us Franzijas pa-lihgu. Turku sultans effoht sohlijis, ka winsch win-nu taisnas fuhsibas peenemshoht un paklaujishoht un tadeht s̄chee labbi darrischoht, kad ar Turku wal-dischana paschu pahr to farunashotees.

No Amerikas fabeedrotahm brihw-walstehm. Tur taggad tahs diwas partejas jo stipraki ruhj weena prett ohtru. Presidenta Dschonsona parteja tahda, kas wehrgu-walstnekus aissahw un ar teem negribb darriht kā pelnijuschi, bet atkal wezzā gohdā zelt; ohtra parteja to nelauj un salfa, ka us tādu wihi wiss karschs effoht welti bijis un wehrgu-buh-fhana warroht iszeltees atkal no jauna; — tee gribb, lai wissu isdarroht tā kā Linkolns bijis nodohmajis. Nesenn diwi stipri runnataji no Telfas walsis lauschu preefschā runnas turrejuschi presidentu waino-dami; weens no teem, mahzitajs Bruwulow wahrdā un ohtris wezs gubernators Pichel Hamilton. Schis Hamiltons fazijis: presidentu waijagoht apsuhsdseht, lai gan warroht dohmaht, ka winsch ar saweem bee-dreem ar warru pretti turreschotees. Tennesses gubernators arri deesgan stihvi un rupji runnajis; bet jo duhschigi runnajis kahds sohgis, wahrda Scher-wad. Tas fazijis, ka presidenti waijagoht apsuhsdseht par semmes-nodeveju un ja pretti turretohs, tad waijagoht winnu lihds ar teem, kas winnu aissahw, pakahrt. Ja Dschonsonam laimetohs Grantu, Schermannu un Scheridanu us sawu pussi dabbuht, tad tas wiss winnam nelo nepalihdsetu, Seemeta laudis winnam, ja arr' dsibwibu schinklotu, ja dauds, winna wezzo skrohderastrikku-dselsi wehl atstahti u. t. pr.

Wehl pahr jauno semneeku walstu eetaischann.

Scho tē lassumu pamahzischanu, kā tee jaunee semneeku walstu jeb pagastu līstumi no 19ta Februar 1866 Austruma

juhemallas gubernijas ja-eewedd, pehz to paſchu lilkumu 43 § zaur ſawa wahrda paralſtu te apſtiprīna un no 1ma Oktōber f. g. teem buhs buht ſpehka.

Rīhgā, 29tā Jūni 1866.

Austruma juhemallas guberniju general-gubernatoris

General-adjutants grafs Baranow.

Pamahzifchana,

ka buhs eewest tohs wiffaugſtali apſtiprinatus Austruma juhemallas guberniju ſemneku walſtu lilkumus no 19ta Februar 1866.

1. Par ſemneku walſtu jeb pagastu ſaweenofchanu.

§ 1. Uſraugu-teefas (Widſemmē un Iggauu-ſemmē draubhchu-teefas, Kurſemmē aprinku-teefas) tuhlin pehz 1ma Oktōbera f. g. taſ ſemneku walſtes, fur maſal nela 200 peederrigu, muſchias polizejai pawehlehs ſapulzeht walſteefu un walſts wezzakohs (Iggauu-ſemmē walſts wezzalo, paſhguſ un preeſchneelus) un lilk teem prafift: woi teem buhſchoht preeſch walſts weetneelu pulka (walſts lilk. § 9) un preeſch walſts ammateem (w. lilk. §§ 15, 25, 26) deesgan wihru, zehleju un zettamo un ſpehka, walſts waldfchanu uſturecht. Kad atſafka, ka buhſchohtgan, tad lai muſchias polizeja uſraugu-teefai parto ralſta.

§ 2. Kad atſafka, (§ 1) ka winneem taha paſpehſchana nebuhschoht wiſ, tad muſchias polizejai ja-aizina wiffa walſts (Widſ. ſemm. lilk. § 297, Kurſ. f. L. § 46, Iggauu f. L. §§ 407 un 415) un walſtei ſtaidri janopſreech, ar lahdu nahburgu walſti ta wehletohs ſaweenotees. Schis ſpreedums muſchias polizejai ralſtihs jaefuhla uſraugu-teefai lihds ar to finnu, kapehz ta un ne zittadi ſpreets un wehlehts.

§ 3. Uſraugu-teefai tad abbas walſtes (§ 2) pehz abbeju fatiſchanas lihlo ſawejt, patte abbas muſchu polizejas un abbeju walſtu ammata wihruſ ſa-aizinadama us farunnoſchanohs. Kad abbas walſtes weenā prahtā paſliſchias un ſapulzetas walſtes abbas to tadeht faralſtihi protokuſi par labbu uſnehuſchias, tad uſraugu-teefai ar pilnig ſpreedumu ja-apſtiprina, ta tahs pehz abbeju patiſchanas ſaweenojufchans un ſcho ſpreedumu zaur nekahdu zittu teefu newarr iſnihzinah.

§ 4. Kad neidohdahs tahs walſtes ar labbu ſaweeñoht (§ 3), tad pehz wiffaugſtali apſtiprinatu walſts lilkumu § 2 uſraugu-teefai winnus zaur ſpreedumu peespeeſch ſaweenotees un wiffu, fo waijaga, eerahda un iſdarra no waldfchanas puſſes.

Peelikk. Kad uſraugu-teefai kahdas walſtes zaur ſpreedumu peespreeduſe ſaweenotees, tad ſaweenojamo walſtu wehleſchanas (§ 2) tahm naw wehrā jaleek, bet no teefas puſſes jaſpreeſch, ar lahdu walſti ſaweenojama jaſaweno.

§ 5. Kad ſaweenofchana woi nu zaur peespeeſchanu jeb pehz abbeju walſtu patiſchanas (§§ 3 un 4) pilnigi noſpreeta, tad uſraugu-teefai pehz walſtu lilk. § 2 par to jaratſta gubernatoriam un ſameralt-teefai. Vaunee walſts waldineeti ſaweenotu walſtu aprinki (§ 9—10) un muſchias polizeja pehz walſtu lilk. § 3 pirmat naw jaſeſt, famehr par to walſtu ſaweenofchana no gubernatora un ſameralt-teefas waijadfiga pawehleſchana naw atnahkuſe un tamehr ta ſaweenofchana patte ihſti wehl naw eewesta.

Peelikk. Par ſinnataju pee pirmahs walſts russa faralſtiſchanas (§ 6—8) un pee pirmahm zehleju jeb wehleſtaju ſanahlfchanahm (§ 9—17) uſraugu-teefai lai eejeſt Widſemmē un Kurſemmē weenu no teem ſaweenotu walſtu teefas preeſchſehdetajeem, Iggauu-ſemmē weenu no walſts wezzaleem.

2. Par pirmo walſts russa faralſtiſchanu.

§ 6. Taſ walſtes, kaſ naw ar zittahm ſaweenojamas un wiffas walſtes, tam pahri par 200 peederrigu beedru,

tuhlin pehz f. g. 1ma Oktōber jaſahl jaumohs walſtu lilkumus eewest, taſ irr: jaſahl wiffur walſtu teefahm un preeſchneeleem (Iggauu-ſemmē walſts wezzaleem, paſhgeem un preeſchneeleem) walſts russi (w. lilk. § 20 u.) faralſtiht. Walſts russi munſturiſ jeb preeſchſihme te galla peelitta.

Pehz ſaweenojamu walſtu pilnigas ſaweenofchanas (§ 5) arri walſts russis bes nekahdas ſawefchanahs tur jaſagahda.

§ 7. Pee pirmahs walſts russi faralſtiſchanas un pee wiffahm leetabm, kaſ jaunus walſts waldineelus eezeſtoht, buhlu ja-eewehe, muſchias polizejas walditajam paſcham, woi zaur lahdu weetneelu (Widſ. ſemm. lilk. no 1860 § 16, Kurſ. ſemm. lilk. § 254, Iggauu f. lilk. no 1856 § 661) jaſeepaſlihds walſteht, lai ſcho eewefchanas pamahzibā fazzihts un lai ta ſawu wahrdu arri paralſta wiſſeem ſpreedumeem, ralſteem un grahmatahm.

§ 8. Kad walſts russis gattaws, tad walſts teefai un preeſchneeleem (Iggauu-ſemmē walſts wezzakam, wiſſa paſhgeem un walſts preeſchneeleem) un muſchias polizejai waijag' to apſtiprinah t aſ ſrifts un tad to noſuhtih uſraugu-teefai, kaſ to pahrluhlohs, ja waijadſehs, arri pahrlabbohs un bes ſawefchanahs walſts waldfchanai atſuhtih, lai ſahl zelt tohs zettamohs. Walſts russis pehz latras reiſes, tad walſts ammata-wihri, walſts weetneeli un to walſts beedru, kaſ grunti neturr diſintu ne uſ renti, — runnataji no jauna zettami, walſts wezzakam jaſahrluhlo, woi rilſtig pehz parafra beedru (lohzekli) ſtaitla un lahrtaſ, un fur waijaga, jaſahrralſta un jaſipilda. Woi taſ wiſſa notizzis, to lai uſraugu-teefai labbi ismelle latra gaddā revisioni turredama (walſts lilk. § 33).

3. Ka ja-eezeſt runnataji, kaſ aissahw tohs, kaſ naw gruntsurretaji un ka ja-eezeſt walſtu weetneeli un walſtu ammata-wihri.

§ 9. Uſraugu-teefai nu noſpreeſch, zif walſts weetneeli zettami taſ walſties, fur maſal ne la 200 peederrigu un fur peederrigu ſtarp 200 un 500 (walſtu lilk. § 9 un pee lilk. pee § 9) un pauehl, lai papreleſch wiſſas walſtes grunts neturretaji ſawus runnataju zell (w. lilk. § 6).

§ 10. Pirmo reiſ ſchohs runnataju us tahu ſiwiſt zels, tad tee walſts lohzekli, kaſ naw gruntsurretaji, taſ ſchlikrās, ka walſtu lilk. § 6 un peelikumā pee § 8 ſihme, taſ irr: ſewiſchki tee muſchias kalpi, atſal ſewiſchki faineelui kalpi un ſewiſchki peedſhwotaji, kaſ us ſawu rohku dſhwō, lihds ar waffineekeem pehz muſchias polizejas pawehleſchanas un ar walſts-teefas preeſchſehdetaju (Iggauu-ſemmē walſts wezzala) waldfchanu zitta ſchlikrā ſalkat ſittas ſapulzehts un if pa deſmit ſchlikrā beedreem jeb lohzekleem weenu par runnataju zell.

§ 11. Newena no ſchahm ſchlikrahm, ja tahu ſiwiſt taſ walſte atrohdahs, newarr paſliſt runnataju vee zehlejeem neſuhtijufe. Tapehz, kad arri nemas nebuhtu tai ſchlikrā ſiwiſchki deſmit beedru, kaſ pilnōs gaddōs, tomehr runnatajs tai jaſeſt. Turpretti tee pahrejee par deſmit teem ſatru ſchlikrā atſal nemas naw rehkinajami. Gezeltee runnataji pehz walſts-teefas preeſchſehdetaju (Iggauu-ſemmē walſts wezzala) pawehleſchanas walſts russi eeraſtami.

§ 12. Kad pehz pirmee trim ammata gaddeem un us preeſchhu atſal runnataji teem jaſeſt, kaſ naw gruntsurretaji, tad walſts wezzakam paſcham caſ peeminetā ſahrtā un ittin pehz walſtu lilk. peeled. 2 pee § 8 ta ſelſchana ja-uſwehl un par to jaſinn.

§ 13. Kad tee, kaſ naw gruntsurretaji, ſawus runnataju zehlufchi, tad tuhlin wiſſi walſts beedru, kaſ zehleju ſahrtā, pirmoreiſ jaſapulzina.

§ 14. Schohs zehleju muſchias polizeja us tahu ſiwiſt, ka walſts russis un walſtu lilkumi (§ 6) rahda,

saazina un walsts-teefas preefschfhdetais (Iggauu-semme walsts wezzalaais) sem muischas polizejas ozzihm gabda, ka tahs runnas eet pehz lahtas. Weetu, kur un laiku la d zehleji sanahls, muischas polizeja nospreesch; paschu to zelschanu eerahda usraugu-teefas. Bet muischas polizejai par to jagahda, ka, ja pehzak lahd's pretti runnatu tam zehlumam, lat buhtu peerahdami tee zehleji par ihsteneem zehlejeem un tee zeltee par ihsteni zeltameem, un ko wehl pehz lillumeeem waijaga.

§ 15. Par paschu to zelschanu protolole jasaralsta, tur wissu to zehleju, kas kalt bijuschi un wissu zelto wahrdi eerakstami un protolola noralsis zaur muischas polizeju janosuhta usraugu-teefai ar to luhgchanu, lat tohs eezeltohs apstiprini.

§ 16. Pee pirmahs zelschanas Iggauu-semme wissi walsts ammata-wihri (lihds ar teefas-wihreem) Widsemme un Kursemme wezzalee, preefschneeli, wissas trijas guber-nijas walstu weetneeki zettami. Teefas-wihri Widsemme un Kursemme ahtrali naw zettami, lihds kamehr winnu ammata gaddi nobedsahs, ja tikkai lahd's no teem teefas-wihreem neteek par wezzalo zelts; ja ta noteek, tad ta weetaa jauns teefas-wihrs eezeftams.

§ 17. Kahda lahtaa pehz lohhes willschanas no pimeem walsts wezzakeem trescha dalka pee pirmahs mainischanas atlahysees (walstu liff. § 9), pahr to walsts wezzalam jasinn, un, kas waijadfigs, ihpascha protolola jasaralsta.

Bet zil walsts weetneelu latra gadda no jauna zettami tannis walsts, kur walsts weetneelu slaitlis trijas weenadäss dakkas nodallahs, to ta komission, kas irr eezaletta pahr semneelu leetahm, pehz walsts liff. peeliff. 2 pee § 9 tuhlin nospreedihs, general-gubernotors apstiprinahs un usraugu-teefas wezzaleem sinnamu darrihs.

§ 18. Us preefschu, woi kad pehz lillumeeem jauna zelschanan frikt, woi kad lahd's zittadi no fawa ammata atlahjies, tee walsts weetneeki (walstu liff. § 9), pagasta ammata-wihri (walstu liff. § 8), un gruntsneturretaju runnataji (walstu liff. § 6), woi Oktober, woi November mehnesi tai gadda, lurrä tee ammatu termini beidsahs, woi lurrä walsts weetnekeem jamaikahs, woi lurrä zittadi lahd's no fawa ammata atlahjies, zettami un walsts wezzalam pascham par to zelschanu jasinn (w. l. § 8, 20 a). Bet arween tee eezaletta, kad apstiprini un, ka kusch swerinajams swerinat, jaunu gaddu sahkoht fawä ammatu estahjabs.

Tapat wissi walsts rehkeni us preefschu lai beidsahs ar laira gadda beigahm 31mä Dezember. Jauna gadda pimejas jeshas neddekaas rehkeni pehz lillumma (w. l. § 11 h) ja=atdohd, ihpascha protokole pahr to jasaralsta un walsts protololes schnohru-grahmata ja=eeshme.

4. Par jaunu walsts waldineku eweschanu un atlaischanu un par walsts nammu.

§ 19. Kad walsts weetneeki eezaletta un walsts wezzalaais un preefschneeli no usraugu-teefas apstiprini, tad usraugu-teefas tohs walsts weetneelus un walsts ammata-wihrus, kad jchee pehdejee swerinat (walstu liff. § 27), ammatu eewedd un ammata-wihreem ammata-sihmes (w. l. § 31) eedohd. Tad walsts weetneelu puls walsts striberi zelt un pee tam lai noteek gluschi pehz walsts liff. § 26 beidsameem wahrdeem.

§ 20. Ammata-sihmes (walstu liff. § 31) general-gubernotors usraugu-teefahm — kad schahs buhs rastlijusches, zil waijaga — pefuhlihs un usdohs, zil walstehm par tahm buhs jamaska.

§ 21. Widsemme un Kursemme walsts teefas tai jaunu walstu waldischanaai lai atdohd, lo lihds schim fawä

sinnä turrejuuse, prohti: walsts naudu, magashni, zittas mantas un leetas un wissus rakstus, kas peederr pee walsts waldischanas un polizejas. Par to atdohschani muischas polizejai ka usluhtotajai buhs sinnah. Ihpascha protokole par to jasaralsta un protolola noralsis janosuhta usraugu-teefai. Iggauu-semme tad, kad teefas-wihri eezaleti (luhko § 16), apstiprini un swerinat (walstu liff. § 27) walstu teefahm pehz walsts liff. peeliff. pee § 25 ammats ja-usnemm un no kommissiones, kas pahr semneelu leetahm eezaletta, jadabbu fawi lillummi, lo general-gubernators buhs apstiprini.

§ 22. Usraugu-teefai jagahda, ka katrai walstei, kam wehl naw bijis, taggad buhtu faws sehgelis un fawa protokoles schnohru-grahmata (w. l. § 13) un walstei pascham par to jamaska. Sehgelim Widsemme un Kursemme Lat-weeschu wallodä waijaga tahda wirfralsta: „N. N. walste.“

§ 23. Tais walsts, kur ihpascha walsts-namma wehl naw, walsts wezzalam ar walsts weetneelu pulku par to janorunna un preefsch walsts waldischanas walsts aprinki ruhme ja-ihre, woi ar gruntes-lungu jasalihgst par lahdv ruhmi pascham muischam.

Kursemme walsts waldischanai brihw wezzo walsts-teefas ruhmi wehl diwi gaddus fewim paturreht arri tad, lad ar gruntes-lungu newarrejuochi salihgt.

§ 24. Tomehr us nefahdu wihsi walsts waldischanai ilgali par diwi gaddeem naw brihw palikt muischas ruhme. Schinni laika walsts-nammu waijag usbuuweht, wot walsts waldischanu paschas aprinki eeruhmeht lahdä zittä weetä, kur ta arween ware palikt.

5. Par jaunu walsts waldineku darrischanan ar usraugu-teefahm un polizejas-teefahm.

§ 25. Walsts wezzalee fawä ammata-darrischanan paschi teefscham raksta us usraugu-teefahm, latwissi (Widsemme un Kursemme) un no turrenes atkal paschi sanemim rakstus un grahmatas. Par to, lahdä wihsi un pehz lahdas lahtas walsts wezzalam raksti ar winnu aprinkla-polizejas-teefahm weddam, iñnahs ihpaschi preefschraffti tad, kad wissas fataisdamas eeritsechanas buhs isdarritas.

6. Par muischas polizeju.

§ 26. Wissi, kam muischas polizejas warra rohkä, scho warru ta fa lillummi wehle pilnigi tapat paturr til ilgi, kamehr tee jaunee walsts waldineeki buhs zelti, apstiprini, eewesti un fawu ammatu usnehimuschi (luhko sch. l. § 9—22), pahr to usraugu-teefas muischas polizejahm sinnu dohs.

§ 27. Ja lahd's grunts-lungs fawu muischas polizejas warru, lahdä tee jaunee walstu lillummi nosakta, negribbetu nei pats paturreht, nedf lahdam zittam atdoht un ja tad par tahm walstu lillumos § 37, a, b, c, d peeminnetahm polizejas darrischanan arri muischas dakkas walsts wezzalam ja-finn, tad grunts-lungam waijaga pee walsts wezzala un strihwa lohnehm dakkli peelift tai mehrä, ka walsts aprinka leelums zaur muischas dakkas leelumi buhs waijaga; scho lohnes dakkli usraugu-teefas tad nowehrtehs un nospreedihs; pirms tas wissi buhs nospreests un isdarrihts, til ilgi grunts-lungam muischas polizejas warra wehl japaturr.

7. Par walstu lillummu eweschanas pahlruhkochanu.

§ 28. Ka ees ar walstu lillummu eweschanu, pahr to usraugu-teefas tai katrai mehnesi finnas dohd tai kommissioni, kas eezaletta pahr semneelu leetahm. Schi kommissioni atkal tai pascham laita tahdas finnas pahr wissi guberniju laidihs general-gubernatoram.

§ 29. Triju mehneschu starpa, tas irr: lihds 1mo Janvar 1867 jau itt wissi tai jaunai eetaischanai waijag isdarritai buht un pahr to tahs peeminnetas kommissiones pehz lillumeeem (Wids. semn. liff. § 1120, Kurz. semn. l.

peeliss. IV § 21, Iggauu semm. liff. 1291) no udraugutefahm atbildi preefihis.

(Preefchihimes jeb munsturi, kā walstu ruffi ja-faraksta, angstakas teesas wiffahm walstu-teefahm pefuhitihs.)

Wehl kahds wahrds us to „pirmo Widsemmes semkohpibas-beedribas faeschau.“

Nakstajās fchahs pirmas semkohpibas-beedribas faeschau eelsch Mahjas weesa № 38 sinnamu darrijis, arri wiffu itt labbi wehrā likdams pehz kahdas farakstijis, bet tas kahdās weetās pahrlausfjees; tamdeht par launu nenems, kad us to fchi pahrlaboschana atsauzahs:

Ta pirma labbibas pahrdohschana us ahrsemmehm nebija vis ta daska no wiffas tahs torei' audzinatas labbibas, bet nesinnams zif dauds. Kahdus 100 gaddus pehz pirmas Wahzeeschu pahrnahfsehanas no Brehmes pilsschetas tik weena daska labbibas no Widsemmes tilka aiswesta; bet 300 gaddus wehlaki, kad muhsu mihtai maises un linnu semmitei kahdi 50 gaddi meers zaur Plettenberg a (Heermeister) waldischau pastahweja, tad arri eelsch 16ta gaddu-simtena semmes-kohpschana zaur augleem salloja, un labbi us preefchuh gahja, tā, kā Wid, Iggauu- un Kursemme tik $\frac{1}{3}$ schu dasku masak laufus apstrahdaja un apkohpa kā taggad muhsu laikos. Rehwelē ween kahdus 450,000 puhrus rudsu par gaddu pahrdewa un ar fuggehm tāpat kā taggad linnus un linnu-sehklas us ahrsemmehm aiswedda.

Bet kad Pohlu, Sneedru un Kreevu karri par muhsu juhmallas semmehm iszehlahs un isplattijahs, tad arri semmes-kohpschana eesahka niht, jo schee karri muhsu aprinkos dauds pohtsu padarrija. Lai 17ta gadda-simtena eesahkumā (par prohwi: Walkā tik 3, Willandē 5 un Willandes muischā no 150 semmes-kohpejeem tik 40 ween par eedsihwotajeem bija palikkusch, un zaur to no tahm torei' $\frac{2}{3}$ dakkahm tahs taggad apstrahdatas semmes (newis ta $\frac{1}{6}$ ta daska, kā rafstajās saptatis, no wiffas audzinatas labbibas us ahrsemmehm aiswesta, bet) $\frac{1}{6}$ ta daska — zaur karri aiskawehta un pohtita — tilka apstrahdata un kohpta.

Tahs par „Egitirpator“ nosihmetas sehjamas ezjeschas neteek vis tā, bet par „Geyeregg“ woi „Saatgege“ nosaultas. „Egitirpator“ irr gan arri lihdīgs pehz ussfalta tahm paschahm, bet ihpaschi preefch fabtu un faknu isnihzinaschanas bruhlehts.

Tad nu lai wehl reis' atskann:

„Deewz, svehti Widsemmi
Schō maises semmitti,
Kur mihtam mehs!
Lai tawa svehtiba
Muhs wiffus peepilda,
Un latru apgahda,
To iuhdsamees.“ ic. ic.
„Ak dahrga dsimtene,
Tu mihtla Widsemme,
Lai Deewz tew reds!“

Lai zeemis, pilsschetas, a 1 0 6 a 1 0
Un fur'gus, semneetus,
Irr wiffus zilwetus,
Wintsch mihti feds.“

W., tahs peeminnetas beedribas paligs.

Tā wiltineku jamahza.

Schweiz-semme, Waadt kantonē no Rivaz zeema kahds birgeris Lausannes pilsschetas us tirgu, preefch pahri neddelahm, pirkla wesumu salmu; un kad tas gribbeja ar sawu prezzi braukt us mahjahm, tad swarru udraugs tam eetschustjea aufi, kā pahrdeweja feewa effoh falmu wesumā paschhpusehs un likfuehs lihds noswertees. Pirzejs neko nefazzija; bet kad sawu pirkamu bij aismassajis un pahrdewejs ar sawu feewu taisijahs aiseet, tad pirzejs tai feewai rohku us plezza uslizzis, fazzija, kā, kad fchi lihds ar teem salmeem likfuehs fwertees un winsch par wiffu to smaggumu aismassajis, tad pehz teessas ta feewa arr' winnam peederroht. Lai nu gan pahrdewejs pretti stihwejahs, tomehr pirzejs neatlaidahs un pastahweja, kā tai feewai pee winna ja-eet darbā wiffs masak lihds to laiku, famehr wihsn-ohgas nolassihis un famehr ta buhs atpelniuse to swarru (105 mahrzinās) un sawu usturru pa to laiku. Seewai nu bij ja-eet sawam jaunam fungam lihds un wehl taggad pee ta deenoht. R.

A t b i l d e s.

D. — **I.** Tahs grahmata: „Grahfa leelmahte Genowewa“ un „Karr-a-leelung“ Eistakius taggad nelur naw dabbujamas. „Genowewa“ taggad pat no jauna teek drikketa un Mahjas weefis teiks, kad akal buhs dabbujama. Woi juhsu dseesminas bubs derrigas, to wehl newarru teikt.

C. S. — **t.** Juhsu rafsti man rohka nahkuchhi. Paldees! Nedsesim, woi warrehs bruhleht.

P. D. Juhsu rafstus warrehs gan bruhleht, bet, sinams, javahrpuzze.

E. F. Ka Jums traibpijies tahdu sveestu nöpirk, kür tanku-gabbali un kartuppelu-milti rekschā, tas jau fchinnis laikos naw uelas jauns. Deesgan jan rahjam to blehdibu, bet redseet, pafaule tik nisna taggad, kā ne par gohdu neds faunu, neds par pafsha taisna Deewa labsteem warts nebehda. Tahdi grehka-gabbali taggad pilsfetās, tahdi us semmehm. Deewa sohdam tee jau neisbehgs. Mahj. w. apgahd. A. L.

Grahmatu sunna.

W i d s e m m e s

wezza un jauna

L a i k a g r a h m a t a

us 1867tu gaddu

irr dabbujama ne-eefeeta par 100 gabb. 6 rub. un eefeeta gabbala 10 sap. manna driften-nammā pee Pehtera basnizas, kā arri manna grahmatu-bohdē pee fchahku-wahrteem.

Ernst Plates.

Sluddinashanas.

Nihtaures vilsmuischbas walsts-teesa (Nihgas kreisun Nihtaures basnizas-drauds) us-aizina wissus abrvufs walsts robbeschabm dshwodamus schahs walsts lobzeflus, tanni 14. Oktober f. g. preefschpufseenas, deht gattawishanas fa jauna walsts-rulli, fa-was wezzuma-schmes schai walsts-teefai velenest, un us sawa weetä iszellamu runnataju iswebleshanas tai vaschä 14. Oktober f. g. pee schahs walsts-teefas atnahst.

M 156. Nihtaures vilsmuischbas walsts-teefä, tanni 22. Septbr. 1866.

Zurris Aschmann, preefschfchdetgs.
J. Gailit, Skribwers.

Kad tas Bechu kreise, Raunas basnizas drauds, pee Raunas pits muischbas peedrigs wehweris Dabw. Bezier varradu debt-konkurse krittis, tad teek zaur scho wisseem, lam kahdas taifnas paffischa-nas no ta Dabw. Bezier bubtu, sinnam's darribis, la sai tee peezu mehnedsu laita no schahs appalshä rafstitas deenas, tas irr libds 22 Januar 1867 g. wisswebla-li pee schahs pagasta-teefas ar sawahm taifnabm proffschchanahm un pateesigahm peerahdischchanahm jeb leezineelcem peeteizahs; wehlaki neweenu wairs nepeenems nedis klaus. 1

Rauna pee pils pagasta-teefas 22 Aug. 1866.

M 192. Preefschfch. Jekab Gobge. Skribwers. Grün

Preefsch weena rekuhsba weetneels teek mleibis. Us lakk-deenenest derigigi gilwei, kas warr parahdib, la no fa-wahm draudsebm teek atlaisi, lai ar fa-wahm vaghrechchanahm peeteizahs Jelgawa pee sohymanna f. A. Klein un Nihgä E. Plates funga drieku-nammä.

Muischas-pahrdohschana.

11ta November f. g. tilks tas weg lungu-sih-volus Puiseles muischä, Allovedrauds, Walmeeras kreise, wairafobliti-jeem pahrdohbs. Pirzeji skaidrau sunnu deht, fa ta pahrdohschana bubs, lai ee-preefsch meldejabs pee tahs pahschas muischas waldischanas.

Puisele, 24ta Septbr. 1866.
R. v. Klot.

Wm. Vajena

palk-lambari, latku-eelä M 14, Breescha bobde pahrdohb wissadas sortes Anilin-pehrwi, loschinelli, loschinella salvi, indigo, pikka-pehrwi, arti kasseju, zulkuru, tehju par lehtu tirgu.

Tulshas nährupa wahthes preefsch-lahpostu eetaisshanas par 1 rub. gabbaln pahrdohb 1 Wm. Vajen,

pretti Londones trakteeram latku-eelä M 14, Breescha bobde.

U. G. Klapmeier maschinu bohde

Nihgä, Sünder-eelä M 2,

irr dabbujamas:

Tschugguna krusti no 3 libds 150 rubl., Wahzsemes arkli, wahgu bukkes, pulfstenu bumbas, laktas, pliktes un gattawi kehti, linnu maschines ratti.

Wissadi kappara fatli preefsch ehdeena wahrischanas, tehjfatli, fastroli un stempeleti stohpi.

Missina fastroli, plettiseri, merseri, lusturi, ankeni, stempeleti besmeri un dauds zittas leetas. 4

5 % Prämien-Auleihen

(usdewes-papihrus)

no pirmas un ohtras issaishanas lä arri wissus zittus naudas-papihrus las labbi rentes ness, vehr un valbodh vebz lätra laika wehribas, sa wä kantori, Nihgä latku-eelä, Bondones trakteeri, appaftcheja tabschä. 3

C. S. Salzmann.

Divas labbas semmes-weetas irr isdoh-damas, jeb us pufsgraudu, jeb naudas-renti. Tuhvalas sunnas dabbu pee Laikjaare pagasta skribwera, Pehrnavas kreise, Saara basnizas-drauds. 3

Par wehrä likschannu.

La no f. A. Klein, Jelgawa us stubra pee skattolu-eelä sem felonadeem pehrnä gaddä jaun' eetaista bohde sunnamu darr, fa tur leelä pulsä warr dabbuht wezzas un jaunas pehrwes, zigarrus, tabaku, seeves, fwezzes, zulkuru, kasseju, nährupu, cosines, lorintes un wissadas mirzu-prezes no labbakabs sortes un par lebtak tirgu.

Tai pasdä bohde tai 20ta September deenä labbs semmju zilweks aiss-mrifis fawn naudas-facheli ar 24 rubleem naudas, fur tas to atkal warr fanevit.

Pagasta liksumi

preefsch Austruma juhemaillas gubernijahm. (19. Febr. 1866.)

Pamahjischna, fa bubs eewest Austruma juhemaillas pagasta liksumus no 19. Febr. 1866.

Dabbujami tai grahmatu-bohde pee A. Klutbwezel un Co. Nihgä, pretti D. Redlich funga englischu magasibni.

Manno willas-fahrschama ma-schina jan no 4° August f. g. strabda; tadebti taggad preefsch tahs darba peenemu un turklaht arr' willu pahrdohdu.

E. Kroll. 7

Tulshas wihna wahthes preefsch lah-postu eetaisshanas jeb zittadas bruhkes parl ehtu matsu warr dabbuht tai Wahzu ahdu-bohde un kantoree pee

J. Prüssert un dehla,
Nihgä, latku-eelä M 6.

Weena mahja ar 12 vuhru-weetabm arras semmes un 14 pubru-weetabm plauw, 6 werstes no Nihgas, irr pahrdohdama. Skaidrofis sunnas isdobs Etsprefs kantori.

A. Kriegsmanna lerkli-fabriki, Moskawas-Abrihigä, jaun-eelä Nr. 16 un Lehnin-eelä, Kriegsmanna kantori warr dabbuht: par 1000 gabb.

Allus-forkus Nr. 0. 1 rub. 75 sap.

1 " 65 "

Allus-forkus Nr. 1. 1 rub. 10 sap.

1 " 90 "

1 rub. 80 sap.

Allus-forkus Nr. 2. 1 " 60 "

1 " 40 "

Pilsfehrtä eenahloht, pa labbu robku tai weeta, fur zittureis bij semmes-wahrti un blakkam tai fahls-bohdei „pee oflchgas“ appalsh Karpowa namma atrohdahs

Ljra wihna-pagrabs,
fur tobs labbalohs un daschadakohs wihnu, arri schampanteeri, romu, arraku, tenjala, porteri un t. pr., par to lebtako matsu warr dabbuht.

Jauna bohde.

Saweeem draugeem un pahstamarem sunnamu darru, fa pee mannis ittin labbu loschinelli un salvi warr dabbuht preefsch firsch un koffei bruha, pellehla, dseltena, filla un salta pehrweschanas.

Dépat pee mannim arr' warr dabbuht fausu un schlikhiu Anilin-pehrwi preefsch wissadas pehrweschanas un preefsch tadtiki skaita jaun bruha pehrweschanas. Bissu to pahrdohdu var lebtako tirgu.

Adolf Wetterich,
(zittureis Fren)
apteekera-prezzu un pehrwju-bohde,
Sünder-eelä M 16.

Lihds 30. September pee Nihgas atnahluschi 2014 fuggi un aissgahjuschi 1905 fuggi.

Drikkehs pee Ernst Plates, Nihgä.

Nihgä, 30. September 1866.

Ubilbedams redaktehs A. Leitan.

No jensures atwehlehts.